

ĢENERĀLADVOKĀTA ĪVA BOTA [YVES BOT]

SECINĀJUMI,

sniegti 2008. gada 3. aprīlī¹

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *Regeringsrätten* [Augstākā administratīvā tiesa] (Zviedrija) vēlas uzzināt, vai kulinārijā izmantojama vīna sastāvā ietilpstošais spirts ir jāuzskata par etilspirtu Direktīvas 92/83/EEK² 20. panta nozīmē.

2. Šīs lietas īpatnība ir tā, ka pamata tiesveidībā visi lietas dalībnieki ir vienisprātis, ka kulinārijā izmantojama vīna sastāvā ietilpstošais spirts ir jāuzskata par etilspirtu šīs tiesību normas nozīmē.

3. Tātad minētajā lietā tiek aplūkots jautājums par strīdus esamību un līdz ar to par Tiesas kompetenci lemt par prejudiciālo jautājumu.

4. Šajos secinājumos es paskaidrošu iemeslus, kuru dēļ es uzskatu, ka Tiesa nav kompetenta lemt par šo prejudiciālo jautājumu.

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīva par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem (OV L 316, 21. lpp.).

I — Atbilstošās tiesību normas

A — Kopienų tiesības

5. Direktīvas 92/83 mērķis ir saskaņot akcīzes nodokļa spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem struktūru un, it īpaši noteikt kopīgas visu attiecīgo preču definīcijas, pamatojoties uz apvienotajā nomenklatūrā, kas ir spēkā šīs direktīvas pieņemšanas brīdī, ietvertajām definīcijām³.

6. Saskaņā ar Direktīvas 92/83 20. pantu ar terminu “etilspirts” apzīmē:

“— visus produktus, kuru faktiskā spirta tilpumkoncentrācija pārsniedz 1,2 % tilpuma, kuri atbilst [KN (Kombinētās nomenklatūras) pozīcijām] 2207

3 — Skat. minētās direktīvas otro un trešo apsvērumu.

un 2208 [4], pat ja šie produkti ir tāda produkta sastāvdaļas, kas atbilst citai AN [KN] pozīcijai,

kā komponentus pusfabrikātus, iepildītus vai citādi, ja ne vienā, ne otrā gadījumā tīra spirta saturs nepārsniedz 8,5 litrus 100 kg šokolādes un 5 litrus 100 kg citu produktu”.

- produktus, kuru [KN pozīcija] ir 2204, 2205 un 2206 [5], kuru faktiskā spirta tilpumkoncentrācija pārsniedz 22 % tilp.,

B — Valsts tiesības

- produktus, kas satur dzeramo spirtu, kas ir vai nav šķīdināts. [..]”

8. Zviedrijas likuma par akcīzes nodokli spirtam (*lagen om alkoholskatt*)⁶, ar kuru valsts tiesībās ir transponēta Direktīva 92/83, 1. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka akcīzes nodoklis spirtam ir jāmaksā par alu, vīnu un citiem raudzētiem dzērieniem, starpproduktiem, kā arī etilspirtu.

7. Cita starpā atbilstoši Direktīvas 92/83 27. panta 1. punkta f) apakšpunktam dalībvalstis atbrīvo no saskaņotā akcīzes nodokļa produktus, kas satur etilspirtu, “ja tos izmanto pārtikas produktu ražošanai tieši vai

9. Atbilstoši LAS 3. pantam par vīnu, kurš atbilst KN pozīcijām 2204 un 2205, ir jāmaksā akcīzes nodoklis, ja spirta saturs ir radies vienīgi raudzēšanas procesā un spirta tilpumkoncentrācija pārsniedz tajā precizētus grādus.

4 — Atbilstoši Komisijas 1991. gada 26. jūlija Regulai (EEK) Nr. 2587/91, ar ko groza I pielikumu Padomes Regulai (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 259, 1. lpp.), kas bija piemērojama brīdī, kad stājās spēkā 1992. gada 31. decembra Direktīva 92/83, KN pozīcijai 2207 atbilst “denaturēts etilspirts ar spirta tilpumkoncentrāciju 80 % vai vairāk; etilspirts un citi jebkāda stipruma denaturēti spirti”. Attiecībā uz KN pozīciju 2208, tai atbilst “nedenaturēts etilspirts, kura spirta tilpumkoncentrācija ir mazāka par 80 %; stiprie alkoholiskie dzērieni, liķieri un citi alkoholiskie dzērieni; alkohola izstrādājumu maisījumi, ko izmanto dzērienu ražošanā”.

5 — Šim tarifu pozīcijām atbilst attiecīgi atbilstoši Regulai Nr. 2587/91 “svaigu vīnogu vīni, tostarp vīni, kam pievienots spirts; nenorūguši vīni, izņemot pozīcijā 2009 minētos”, “vermuti un citi svaigu vīnogu vīni, kas pagatavoti, izmantojot aromatizējošus augus vai vielas”, un, visbeidzot, “citi raudzēti dzērieni (piemēram, ābolu vīns, bumbieru vīns, medalus); raudzētu dzērienu maisījumi un raudzētu un nealkoholisku dzērienu maisījumi, kas nav iepriekš minēti vai ietverti”.

10. Attiecībā uz etilspirtu LAS 6. pantā ir paredzēts, ka akcīzes nodoklis ir jāmaksā par produktiem, kuri atbilst KN pozīcijām 2207 un 2208, kuru spirta tilpumkoncentrācija pārsniedz 1,2 % tilp., pat ja šie produkti ir tāda produkta sastāvdaļas, kas atbilst citai kombinētās nomenklatūras noīai.

6 — SFS 1994, Nr. 1564, turpmāk tekstā — “LAS”.

11. Tomēr LAS 7. panta pirmās daļas 5. punktā ir norādīts, ka akcīzes nodoklis nav jāmaksā par produktiem, ja tos izmanto pārtikas ražošanai tieši vai kā komponentus pusfabrikātos, iepildītos vai citādi, ja ne vienā, ne otrā gadījumā tīrā spirta saturs nepārsniedz 8,5 litrus 100 kg šokolādes un 5 litrus 100 kg citu produktu sastāvā esošos produktos.

II — Fakti un pamata tiesvedība

12. *Gourmet Classic Ltd* (turpmāk tekstā — “*Gourmet Classic*”) ir Lielbritānijas uzņēmums, kas vēlas Zviedrijas tirgū tirgot kulinārijā izmantojamu vīnu.

13. Pirms sava produkta pārdošanas *Gourmet Classic* lūdza *Skatterättsnämnden* (Zviedrijas Nodokļu tiesību komisija) atzinumu, lai saņemtu šīs iestādes apstiprinājumu, ka tās kulinārijā izmantojamajam vīnam netiek uzlikts akcīzes nodoklis, jo uz to attiecas Direktīvas 92/83 27. panta 1. punkta f) apakšpunktā noteiktais izņēmums.

14. Aplūkojamais kulinārijā izmantojamais vīns sastāv no apmēram 40 % parastā vīna, sarkana vai balta, un apmēram 60 % bezalkoholiskā vīna sajaukuma, kuram ir pievienots

neliels sāls daudzums. Tīrā spirta saturs šajā vīnā ir 4,8 litri spirta uz 100 kg galaprodukta.

15. *HM Customs and Excise, Tariff and Statistical Office* (Lielbritānijas nodokļu iestāde) ir norādījusi *Gourmet Classic*, ka tās kulinārijā izmantojamais vīns atbilst KN apakšpozīcijai 2103 9090 89.

16. Procedūras, kas noritēja *Skatterättsnämnden* ietvaros, *Skatteverket* (Zviedrijas nodokļu administrācija) izteica savus apsvērumus un apgalvoja, ka atbilstoši LAS 6. pantam kulinārijā izmantojamajam vīnam, ko pārdod *Gourmet Classic*, ir uzliekams nodoklis spirtam, bet uz šo produktu attiecas LAS 7. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktais izņēmums.

17. Rezultātā, *Skatteverket* uzskata, ka *Gourmet Classic* tirgotajam kulinārijā izmantojamajam vīnam nav jāuzliek akcīzes nodoklis.

18. *Skatterättsnämnden* sniedza savu atzinumu, pamatojoties uz *Skatteverket* ieteikumiem.

19. *Skatteverket* cēla prasību un lūdza *Regeringsrätten* apstiprināt *Skatterättsnämnden* pieņemto atzinumu. *Gourmet Classic*

secināja, ka tā piekrit *Skatterättsnämnden* atzinumam.

lemt par *Regeringsrätten* uzdoto prejudiciālo jautājumu.

20. *Regeringsrätten* uzskata, ka, lai varētu lemt, ir jāsaņem skaidrojumi par secinājuma, ka kulinārijā izmantojams vīns satur etilspirtu Direktīvas 92/83 nozīmē, pamatotību.

23. Tā uzskata, ka tas, ka *Skatteverket* ir lūgusi iesniedzējtiesu nevis grozīt *Skatterättsnämnden* sniegto atzinumu, bet gan to apstiprināt, pierāda to, ka starp lietas dalībniekiem pamata prāvā nav strīda. Komisija arī norāda, ka visi strīda dalībnieki ir vienisprātis, ka kulinārijā izmantojams vīns ir atbrīvots no jebkura nodokļa spirtam.

III — Prejudiciālais jautājums

21. *Regeringsrätten* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

24. Komisija min 1981. gada 16. decembra spriedumu lietā *Foglia*⁷, kurā Tiesa konstatēja, ka EKL 234. pantā tai nav uzdots izteikt konsultatīvu viedokli par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet atbalstīt tiesu darbu dalībvalstīs⁸.

“Vai spirts, kas ietilpst kulinārijā izmantojama vīna sastāvā, ir jāklasificē kā etilspirts, kas paredzēts Direktīvas [92/83] 20. panta pirmajā ievilkumā?”

25. Turpinot atsaukties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Foglia*, Komisija piebilst, ka Tiesai nav kompetences atbildēt uz pamata prāvā uzdoto jautājumu par interpretāciju, jo tas ir iesniegts, lietas dalībniekiem izmantojot procesuālus līdzekļus, lai piespiestu [Tiesu] izteikt savu viedokli par noteiktiem

IV — Analīze

22. Tiesai iesniegtajos apsvērumos Eiropas Kopienų Komisija norādīja, ka Tiesa nevar

7 — 244/80, 3045. lpp.

8 — 18. punkts.

Kopienu tiesību jautājumiem, kas nav objek-tīvi vajadzīgi, lai atrisinātu strīdu.

26. Pretēji Komisijai es uzskatu, ka Tiesai nav kompetences atbildēt uz *Regeringsrätten* uzdoto jautājumu.

27. EKL 234. pantā paredzētā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instru-ments⁹. Prejudiciāla jautājuma uzdošana ļauj valsts tiesai, kam radušās šaubas par kādas Kopienu tiesību normas interpretāciju, uzdot Tiesai jautājumu, lai tā pieņemtu lēmumu, kas tai ir nepieciešams strīda atrisināšanai.

28. Lai gan saskaņā ar EKL 234. pantu valsts tiesai, kas izskata strīdu, ir jānovērtē nepie-ciešamība uzdot prejudiciālu jautājumu un šāda jautājuma atbilstība, Tiesai vismaz, ja tas ir nepieciešams, ir jāpārbauda pašai sava kompetence un nosacījumi, kuros tai ir uzdots jautājums¹⁰.

29. Tādējādi Tiesai var rasties vaja-dzība pārbaudīt, vai jautājumu ir uzdevusi

dalībvalsts tiesa¹¹, kas izskata lietu¹² un kura apgalvo, ka tai sprieduma taisīšanai ir nepie-ciešams Tiesas nolēmums¹³.

30. Procedūra *Skatterättsnämnden* ir īpaša procedūra. Tās uzdevums ir sniegt iepriek-šējus atzinumus par jautājumiem, kas attiecas it īpaši uz nodokļu maksātāju attiecībām ar publiskām iestādēm saistībā ar viņu pienāku-miem nodokļu jomā¹⁴. Ja nodokļu maksātājs iesniedz lūgumu *Skatterättsnämnden*, *Skat-teverket* var iesniegt savus apsvērumus par nodokļu uzlikšanu attiecīgajai darbībai.

31. Pēc tam *Skatterättsnämnden* pieņem atzinumu par to, kādā veidā ir jāatrisina tai uzdotais jautājums, uzliekot nodokļus šai darbībai. Par šo atzinumu lūguma iesnie-dzējs un/vai *Skatteverket* var celt prasību *Regeringsrätten*¹⁵.

32. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Victoria Film* Tiesa ir nolēmusi, ka tai nav

9 — Skat. it īpaši 2005. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-225/02 *García Blanco* (Krājums, I-523. lpp., 26. punkts).

10 — Skat. it īpaši 1995. gada 15. jūnija spriedumu apvieno-tajās lietās no C-422/93 līdz C-424/93 *Zabala Erasun* u.c. (*Recueil*, I-1567. lpp., 13.–17. punkts un tajos minētā judikatūra).

11 — Skat. it īpaši 2005. gada 31. maija spriedumu lietā C-53/03 *Syfait* u.c. (Krājums, I-4609. lpp., 21. punkts).

12 — Skat. 1988. gada 21. aprīļa spriedumu lietā 338/85 *Pardini* (*Recueil*, 2041. lpp., 10. un 11. punkts).

13 — Skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Zabala Erasun* u.c., 28. un 29. punkts un tajos minētā judikatūra; iepriekš minēto spriedumu lietā *García Blanco*, 27. un 28. punkts; 2005. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-306/03 *Salgado Alonso* (Krājums, I-705. lpp., 41. un 42. punkts), kā arī 2006. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-466/04 *Acereda Herrera* (Krājums, I-5341. lpp., 49. punkts).

14 — Skat. ģenerāladvokāta Fennelija [*Fennelly*] secinājumu lietā, kurā ir taisīts 1998. gada 12. novembra spriedums lietā C-134/97 *Victoria Film* (*Recueil*, I-7023. lpp.), 10. punktu.

15 — Turpat.

kompetences lemt par *Skatterättsnämnden* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem, jo tā būtībā veic administratīvas funkcijas, un atgādinājusi, ka valsts tiesām ir tiesības Tiesā vērsties tikai tad, ja tās izskata strīdu un ja tām ir jāpieņem lēmums tādas procedūras ietvaros, kuras rezultātā tiek pieņemts tiesas nolēmums¹⁶.

33. Tomēr tajā pašā spriedumā Tiesa ir piebildusi, ka gadījumā, ja nodokļu maksātājs vai *Skatteverket* ceļ prasību par iepriekšējo atzinumu, var uzskatīt, ka *Regeringsrätten*, kurā tātad ir celta prasība, isteno tiesas funkcijas EKL 234. panta nozīmē ar mērķi pārbaudīt tiesību akta, ar kuru ir regulēta nodokļa uzlikšana nodokļu maksātājam, likumību¹⁷.

34. Tātad nav šaubu par to, ka *Regeringsrätten* ir valsts tiesa EKL 234. panta izpratnē.

35. Es turpretim uzskatu, ka pamata lietā nav izpildīts nosacījums par strīdus valsts tiesā esamību.

36. Vispirms ir jāatzīmē, ka jēdziens “strīds” tiek definēts kā domstarpības, kas ir pamats tiesvedības uzsākšanai, turklāt piebilstot, ka domstarpības nozīmē viedokļu atšķirības¹⁸.

37. Turklāt attiecībā uz nosacījumu par strīdus esamību Tiesa jau ir atzinusi, ka tai nav kompetences tad, ja lietas dalībnieki strīdu ir mākslīgi radījuši, lai piespiestu Tiesu izteikt konsultatīvu viedokli par vispārīgu vai hipotētisku jautājumu¹⁹, vai arī ja prasītāja pamata prāvā prasības tiek apmierinātas pēc tam, kad valsts tiesa ir iesniegusi savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesā²⁰.

38. Šādos gadījumos Tiesa ir uzskatījusi, ka nav patiesi pastāvoša strīda vai ka strīds, saistībā ar kuru ir uzdots prejudiciāls jautājums, vairāk nepastāv, jo pušu starpā vairāk nav domstarpību.

39. Es uzskatu, ka pamata prāvā ir skaidrs, ka visi lietas dalībnieki, tas ir, *Gourmet Classic*, *Skatterättsnämnden* un *Skatteverket*, ir vienisprātis par to, kāds lēmums ir jāpieņem.

16 — 14. un 15. punkts.

17 — 18. un 19. punkts. Skat. arī 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā C-200/98 X un Y (*Recueil*, I-8261. lpp., 16. un 17. punkts).

18 — Skat. *Le Petit Robert — Dictionnaire de la langue française*, Dictionnaires Le Robert, Paris, 2004.

19 — Skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Foglia*.

20 — Skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *García Blanco*, 29.–31. punkts.

40. No iesniedzējtiesas jautājuma izriet, ka *Gourmet Classic* lūdza *Skatterättsnämnden* apstiprināt, ka kulinārijā izmantojamam vīnam netiek uzlikts akcīzes nodoklis spirtam, jo uz to attiecas — pēc tās uzskata — Direktīvas 92/83 27. panta 1. punkta f) apakšpunktā noteiktais atbrīvojums, kurš ir pārņemts LAS 7. panta pirmās daļas 5. punktā²¹.

41. Šīs lietas ietvaros *Skatteverket* paskaidroja *Skatterättsnämnden*, ka kulinārijā izmantojamam vīnam tiešām var piemērot šajā tiesību normā paredzēto atbrīvojumu²².

42. Turklāt *Skatterättsnämnden* ir sniegusi atzinumu, kas atbilst abu lietas dalībnieku apsvērumiem²³.

43. Vispirms lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu 22. punktā *Regeringsrätten* piebilst, ka pamata prāvas dalībnieki ir vienisprātis par to, ka nav jāiekasē nekāds akcīzes nodoklis spirtam.

44. No tā skaidri izriet, ka starp lietas dalībniekiem nav viedokļu atšķirību un līdz ar to valsts tiesā nav strīda.

45. Šī nav pirmā reize, kad *Regeringsrätten* uzdod jautājumu Tiesai saistībā ar pamata prāvu par *Skatterättsnämnden* atzinumu²⁴. Šajās iepriekšējās lietās Tiesa atzina savu kompetenci lemt par *Regeringsrätten* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem saskaņā ar tās judikatūru iepriekš minētajā lietā *Victoria Film*.

46. Minētajās lietās *Regeringsrätten* bija celta prasība pret *Skatterättsnämnden* iepriekšējo atzinumu un tātad tā bija aicināta izšķirt strīdu, pieņemot tiesas nolēmumu²⁵.

47. Pretēji šai lietai tika apstrīdēts *Skatterättsnämnden* atzinums, kā rezultātā radās strīds.

48. Protams, 1995. gada 9. februāra spriedumā lietā *Leclerc-Siplec*²⁶ Tiesa atzina savu kompetenci, lai gan atbildētājs pamata prāvā pārstāvēja tādu pašu viedokli kā prasītājs²⁷.

49. Tomēr ir jāatzīmē, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *Leclerc-Siplec* pamata tiesvedības sākumā pušu starpā patiesi

21 — Skat. iesniedzējtiesas lēmumu, 11. punkts.

22 — Turpat, 12. punkts.

23 — Turpat, 13. punkts.

24 — Skat. it īpaši 2007. gada 29. marta spriedumu lietā C-111/05 *Aktiebolaget NN* (Krājums, I-2697. lpp.) un 2007. gada 10. maija rīkojumu lietā C-102/05 *A un B* (Krājums, I-3871. lpp.).

25 — Mans izcēlums.

26 — C-412/93 (*Recueil*, I-179. lpp.).

27 — 3., 14. un 15. punkts.

pastāvēja strīds. Sabiedrības *TFI Publicité* un *M6 Publicité* bija atteikušās pārraidīt reklāmas paziņojumu par degvielas izplatīšanu *Leclerc* lielveikalos. Tādēļ importētāja sabiedrība *Édouard Leclerc-Siplec* iesūdzēja šīs abas sabiedrības *Tribunal de commerce de Paris* [Parizes Tirdzniecības tiesā] (Francija)²⁸.

50. Šajā lietā tiesvedības pamatā nav pušu viedokļu atšķirību, bet gan lūgums apstiprināt atzinumu, par kuru visi lietas dalībnieki ir vienprātis. Pamata tiesvedības īpatnība ir tā, ka *Skatteverket* var *Regeringsrätten* apstrīdēt *Skatterättsnämnden* pieņemto atzinumu, pat ja šis pārsūdzības mērķis ir lūgt apstiprināt atzinumu.

51. Tātad šajā lietā nav runas par fiktīvu vai mākslīgi radītu strīdu, kā tas bija gadījumos, kuros taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Foglia* vai 2003. gada 21. janvāra spriedums lietā *Bacardi-Martini* un *Cellier des Dauphins*²⁹, bet par lūgumu apstiprināt atzinumu, nepastāvot nekādam strīdam.

52. Savā lūgumā iesniedzējtiesa turklāt paskaidro, ka tā vērsās Tiesā, lai “radītu judikatūru” par kulinārijā izmantojama vīna atbrīvojuma no akcīzes nodokļa jautājumu un piešķirt šim jautājumam vispārēju raksturu.

53. Citiem vārdiem sakot, šī tiesa lūdz Tiesu izteikt konsultatīvu viedokli.

54. 1992. gada 16. jūlija spriedumā lietā *Meilicke*³⁰ Tiesa precizē, ka sadarbības gars, atbilstoši kuram tiek sniegti prejudiciālie nolēmumi, prasa, lai valsts tiesa savukārt ievērotu Tiesai uzticēto uzdevumu³¹. Šis uzdevums nav izteikt konsultatīvus viedokļus, bet gan atbildēt uz jautājumiem, kas ir nepieciešami, lai efektīvi izšķirtu strīdu³².

55. Es uzskatu, ka Tiesas kompetences atzīšana tādā gadījumā, kā izskatāmajā lietā, neatbilstu EKL 234. panta mērķim un turklāt netiktu ievēroti nosacījumi, ka vērsšanās Tiesā atbilstoši šim pantam ir iespējama tikai tad, ja pastāv strīds, un prejudiciālā jautājuma uzdošanu pamatotu nepieciešamība atrisināt patiesi pastāvošu strīdu.

56. Es piebīdīšu, ka, pieņemot to, ka galu galā *Regeringsrätten* viedoklis būtu pretējs *Skatterättsnämnden* un visu pamata prāvas pušu viedoklim, *Gourmet Classic* varētu vajadzības gadījumā apstrīdēt valsts tiesā lēmumu, ar kuru tai ir uzlikts importa

28 — 2. un 3. punkts.

29 — Lieta C-318/00 (*Recueil*, I-905. lpp.).

30 — Lieta C-83/91 (*Recueil*, I-4871. lpp.).

31 — 25. punkts.

32 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Foglia*, 18. un 20. punkts.

nodoklis, un šī tiesa varētu patiesi pastāvoša strīda ietvaros uzdot Tiesai jautājumu par Direktīvas 92/83 20. panta piemērojamību.

57. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, es uzskatu, ka Tiesai nav kompetences atbildēt uz *Regeringsråtten* uzdoto jautājumu.

V — Secinājumi

58. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, es iesaku Tiesai atzīt, ka tai nav kompetences atbildēt uz *Regeringsråtten* uzdoto prejudiciālo jautājumu.